

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Dubovice, okres Příbram

262 51 Dubovice 56

Identifikátor školy: 600 054 641

Termín konání orientační inspekce: 1. a 2. říjen 2001

Čj.	022 240/01-5067
Signatura	ob5bv101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Dublovice, okres Příbram, je neúplná základní škola s 1. až 5. ročníkem. Ve školním roce 2001/2002 má celkem 73 žáky a je organizována jako pětiletá. Kromě místních žáků navštěvují školu žáci dojíždějící ze čtyř okolních obcí. Škola nemá právní subjektivitu. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Jako povinný cizí jazyk je vyučován jazyk anglický nebo německý. Součástí školy je školní družina.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Týdenní časová dotace přidělená českému jazyku v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu příslušného vzdělávacího programu. Nepovinné předměty a zájmové útvary se vztahem k českému jazyku nejsou ve škole zavedeny. Žáci se zapojují do různých soutěží, aktivně se podílejí na literární tvorbě, ve škole vydávají časopis. Všichni vyučující mají zpracované časové tematické plány, v některých nejsou zcela respektovány Úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola. V plánu 4. ročníku je zaznamenáno učivo o slovech jednoznačných, které se má probírat v 5. ročníku; v plánu 5. ročníku chybí např. téma přímá řeč, interpunkce u řeči přímé. Nad rámec učebních osnov bylo v 31. týdnu školního roku 2000/2001 probráno učivo číslovky základní, řadové a násobné, ve 2. týdnu školního roku 2001/2002 ve IV. třídě bylo vyučováno téma slova jednoznačná. Aktuální příprava vyučujících na hospitované hodiny byla z hlediska obsahu i rozsahu učiva pečlivá, plánování stavby některých sledovaných hodin obsahovalo nedostatky především z hlediska uplatňování metody aktivního učení směrem k žákům. Celkově byla oblast plánování a přípravy hodnocena jako průměrná.

Český jazyk ve škole zajišťuje celkem šest pedagogických pracovníků (v 5. ročníku se na výuce tohoto předmětu podílejí dvě učitelky), z nichž tři mají středoškolské vzdělání a další tři odbornou a pedagogickou způsobilost. Vyučuje se v kmenových třídách, které prostorově vyhovují současnému počtu žáků, jsou pečlivě upravené, jejich prostředí má velmi dobrou estetickou úroveň a pro výuku českého jazyka je velmi podnětné. V jednom případě probíhal vyučovací proces v tělocvičně, kde žáci nacvičovali divadelní představení. Vybavení učebními pomůckami a základní didaktickou technikou je na standardní úrovni, ve čtyřech učebnách je k dispozici po jednom počítači s výukovými programy; v prostorách V. třídy je umístěna školní knihovna. Někteří vyučující měli pečlivě připravené záznamy na tabulích, v hodinách byly používány učebnice a pracovní sešity, kartičky s různými úkoly či písmeny apod. Z hlediska dodržování psychohygienických zásad byly v hospitovaných hodinách zaznamenány dílčí nedostatky - např. v menší míře byly zařazovány relaxační aktivity, výuka zasahovala do přestávek. V průběhu hodin vyučující dbali na správné sezení žáků. Celkově byly podmínky výuky českého jazyka hodnoceny stupněm průměrný.

Tři sledované hodiny byly založeny na aktivním osvojování poznatků. Velmi pestrá a nápaditá byla výuka v I. třídě, vyučující střídal rozličné metody a formy práce, vhodně uplatnil herní prvky. Ve 4. ročníku učitelka funkčně začlenila skupinové činnosti a práci s chybou; ve 3. ročníku byli všichni žáci zapojeni do nácviku dramatizace pohádky a měli možnost prožitku. Další hospitované hodiny vycházely z frontálního pojetí výuky; uplatnil se v nich především řízený rozhovor, výklad, společné řešení úkolů, samostatná písemná práce, v jedné z nich se projevil nedostatek po stránce organizační. Ve většině hodin byla učební látka prezentována názorně a byla uplatňována zásada přiměřenosti. Diferenciace úkolů byla nepatrná. Žáci byli vedeni k aplikaci učiva, k nácviku psaní a ke čtení s porozuměním. K zefektivnění vyučovacího

procesu nebylo využito didaktické techniky. Organizace, metody a formy byly celkově hodnoceny stupněm průměrný.

Vstupní motivace byla provedena nejčastěji formou seznámení s výukovými cíli, žáci byli také motivováni písní nebo řízeným rozhovorem. Vyučovacím procesem prolínaly mezipředmětové vztahy, učivo bylo aktualizováno, žáci uváděli příklady z praktického života, vhodně byly využity regionální prvky. K aktivizaci žáků přispěly ve třech hodinách hry; svou funkci splnilo i zařazení jazykolamů či společný zpěv. Žáci byli za své výkony hodnoceni slovní pochvalou či získávali body. Závěrečné shrnutí učiva proběhlo ve většině hodin, celkové zhodnocení chybělo ve dvou hodinách. Oblast motivace a hodnocení byla celkově velmi dobrá.

Vyučující měli u žáků přirozenou autoritu, žáci převážně respektovali dohodnutá pravidla kulturního jednání a chování. Ve sledovaných hodinách byla vytvořena přátelská atmosféra, projevy nekázně nebyly zaznamenány. Pozitivně bylo hodnoceno vedení žáků (IV. a III. třídy) ke spolupráci a toleranci při skupinových činnostech a při náviku divadelního představení. Ve velmi dobrých hodinách dbali vyučující na rozvoj komunikativních schopností žáků, v dalších vyučovacích jednotkách se spokojovali s jednoslovnými nebo velmi stručnými odpověďmi. Především při hodinách čtení měli žáci prostor pro uplatnění svých názorů a postojů. Nedostatkem bylo občasné nespisovné vyjadřování některých vyučujících. Oblast interakce a komunikace byla celkově hodnocena stupněm velmi dobrý.

Výuka českého jazyka byla celkově hodnocena stupněm průměrný.

Matematika

Časová dotace předmětu odpovídá ve všech třídách učebnímu plánu přijatého vzdělávacího programu. Nepovinné předměty se vztahem k matematice nejsou zavedeny. Osnovy jsou plněny. V souladu s příslušnými osnovami jsou zpracovány časové tematické plány vyučujících, sestavované s ohledem k obsahu používaných pracovních sešitů. Aktuální příprava vyučujících měla vzhledem ke stavbě větší části zhlédnutých hodin celkově průměrnou úroveň.

Předmětu vyučuje pět učitelů. Dvě vyučující dosud nezískaly požadovanou kvalifikaci, ostatní mají pedagogickou a odbornou způsobilost.

Výuka probíhala v estetickém prostředí kmenových učeben. Nástěnná výzdoba zčásti sloužila k aktualizaci učiva. Ve čtyřech třídách byly k dispozici počítače, v hodinách se s nimi nepracovalo, pouze o přestávkách měli zájemci možnost řešit úlohy z vybraných výukových programů. Žáci mají pracovní sešity, které využívají různým způsobem - ve třetí třídě např. do pracovních sešitů běžně píší a práce jsou opravovány, v páté třídě je používají jako učebnice a příklady píší do obyčejných školních sešitů. Použity byly také některé názorné a další drobné pomůcky, kartičky, kopírované texty apod. V I. třídě využil učitel k relaxaci žáků hudební nástroj. Z hlediska materiálního zajištění měla výuka celkově průměrnou úroveň.

Ve všech třídách byly vytvořeny základní hygienické podmínky. Ve třech hodinách pamatovali učitelé na včasnou relaxaci žáků, ve dvou nikoliv. Většina hodin různou měrou přesahovala do přestávek. Psychohygienické podmínky zhlédnuté výuky byly celkově posouzeny jako průměrné.

Hodina v I. třídě měla promyšlenou stavbu založenou na aktivních prožitcích žáků při konání řady samostatných činností, ve IV. třídě byly zařazeny skupinové činnosti žáků i individuální samostatná práce. V dalších hodinách převažovala klasická frontální výuka, podle potřeby doplněná individuální dopomocí některým žákům ze strany učitele. Organizace, metody a formy výuky byly celkově hodnoceny jako průměrné.

V hodinách nechyběla vstupní motivace, v průběhu výuky byli žáci chváleni a povzbuzováni. Účinná byla také motivace pomocí drobných soutěží, bodování a odměn v podobě obrázků a razítek. Se zaujetím se žáci v jedné hodině realizovali při skupinové práci. Hodnocení ve zhlédnutých hodinách bylo vlídné, ve IV. třídě měli žáci možnost se na hodnocení společně podílet. Pozorovaná klasifikace byla přiměřená. Z hlediska motivace a hodnocení měla výuka velmi dobrou úroveň.

Ve třídách byla vytvořena příjemná pracovní atmosféra. Žáci většinou dodržovali pravidla komunikace. K diskuzi dostávali formálně dostatek prostoru, využívali ho však jen ojedinele. Cílený rozvoj komunikativních dovedností byl zařazen pouze v menší míře a pouze ve dvou sledovaných hodinách. Z hlediska interakce a komunikace měla výuka celkově průměrnou úroveň.

Výuka matematiky byla na základě zhlédnutých hodin hodnocena stupněm průměrný.

Hodnocení průběhu vzdělávání v českém jazyce a matematice

Na základě zjištění z hospitační činnosti byl průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech český jazyk a matematika celkově hodnocen stupněm průměrný.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Vize dlouhodobého rozvoje školy stanovil ředitel v dokumentu Koncepční záměry ZŠ Dublovice pro období 1998 - 2002, s jehož obsahem seznámil zřizovatele a ostatní partnery. Vycházel z analýzy podmínek, potřeb a možností školy; z materiálu jasně vyplývají priority (např. udržovat naplněnost školy a zabránit odlivu žáků, otevřít školu všem rodičům a usilovat o soulad ve výchovném působení, získávat kvalitní učitele, usilovat o výstavbu tělocvičny aj.). Dlouhodobé záměry školy jsou rozpracovány do ročních plánů. V tomto školním roce se plánování opírá o Rámcový plán akcí ZŠ Dublovice - 2001/2002, na který navazují měsíční plány s konkrétními úkoly, termíny, zodpovědností jednotlivých pracovníků, popř. místem konání akcí a další podrobnosti. Plnění zadaných úkolů je průběžně ředitelem kontrolováno.

Výuka ve všech ročnících probíhá v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Ředitel vytvořil ve škole podmínky pro činnost jedenácti zájmových útvarů - např. kroužek atletický, šachový výtvarný, zdravotnický, anglického a německého jazyka, práce na počítači aj.

Pro výchovně vzdělávací činnost mají vyučující písemně zpracovány časové tematické plány, v některých byly zjištěny dílčí nedostatky (o nich pojednává kapitola Hodnocení průběhu vzdělávání v českém jazyce). Pro žáky s vývojovými poruchami učení jsou sestaveny individuální vzdělávací plány, které byly prokazatelně projednány s rodiči.

Škola má jednoduchou a jasnou organizaci. Kompetence jsou jednoznačně vymezeny. Vedle ředitele, který je též třídním učitelem, zde jsou zaměstnány další čtyři třídní učitelky, dvě vychovatelky školní družiny, které také v částečném pracovním úvazku vyučují, školnice a v topné sezóně topič. Funkce zástupce ředitele zřízena není, jedna z vyučujících je pověřena zastupováním ředitele v době jeho případné nepřítomnosti. Poradním orgánem je pedagogická rada, která pravidelně jedná pětkrát ročně. Zápisy z porad jsou řádně vedeny. Metodické orgány ani žakovský poradní orgán ustanoveny nejsou. Řád školy byl schválen na poradě dne 21. listopadu 2000. Obsahuje předepsaná ustanovení, povinnosti pracovníků jsou zpracovány

v příloze. Vydána byla také podrobná směrnice pro pracovníky konající dozor. V dokumentu Organizace školního roku 2001/2002 jsou stanoveny funkce jednotlivých pracovníků i jejich zodpovědnost za konkrétní úseky a úkoly.

Informace mezi vedením a zaměstnanci jsou předávány operativně a bez prodlení v denním osobním styku, na poradách a prostřednictvím nástěnky ve sborovně. Rodiče jsou průběžně informováni pomocí žákovských knížek a notýsků, popř. informačních lístků. Podle sdělení ředitele a podle ustanovení řádu školy mají také možnost navštívit konzultační hodiny nebo si dohodnout individuální rozhovor. Třikrát ročně se konají třídní schůzky. Při škole je zaregistrována organizace Sdružení rodičů a přátel dětí a školy. Pro žáky je zveřejňován měsíční přehled (plán) práce, žáci vydávali občasný „Pátáček“. K informování veřejnosti škola využívá informační tabuli, příspěvky do regionálního a místního tisku. Prezентuje se také pořádáním soutěží, olympiád, sportovních utkání, Dne dětí, kulturních programů a řady dalších akcí a je důležitým integrujícím prvkem v obci. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 byla zpracována dne 20. září 2001 a poskytuje dostatek předepsaných informací.

Ředitel školy usiluje o uplatnění demokratického stylu řízení a v pracovních otázkách získává podporu ze strany zaměstnanců. Řízení je operativní a účinně zajišťuje denní provoz. Iniciativa pracovníků je využívána zejména v oblasti zájmové činnosti žáků (vedení kroužků) a v zajišťování mimoškolních aktivit a soutěží. Zkušená učitelka poskytuje neformální pomoc nekvalifikovaným vyučujícím. Dvě pedagogické pracovnice studují dálkovou formou na pedagogické fakultě.

Podle omezených finančních a provozních možností školy se pedagogičtí pracovníci zúčastňují dostupných akcí dalšího vzdělávání. V uplynulém školním roce využili vyučující také možnost spolupracovat přímo na škole s pracovníky Střediska pro děti a mládež z Příbrami.

Kritéria osobního hodnocení pracovníků vydaná ředitelem explicitně nekladou důraz na modernizaci pojetí výuky. Při rozhovorech s ČŠI chápali vyučující přidělování nadtarifních složek platů obecně jako zohlednění práce nad rámec povinností, odměnu za trvalou iniciativu nebo zohlednění ztížených podmínek. V oblasti motivování pracovníků chybí důraznější akcent na zavádění aktivizujících, zejména činnostních forem práce do výuky. Přes převahu klasické a frontální výuky, pozorované v hospitovaných hodinách, chybí důslednější požadavky modernizace výuky také ve výstupech kontrolní činnosti. Omezené je v tomto směru také vybavení učitelské knihovny.

Kontrola provozu školy je prováděna denně. Ředitel má zpracován Plán kontrolní a řídicí činnosti, který zahrnuje časově rozvržené úkoly kontrolní práce. Pro tento školní rok má ředitel sestaven přehled plánovaných hospitací v jednotlivých třídách se zaměřením na předmět a sledované prvky ve vyučovacím procesu (plánováno je 48 vstupů ve vyučovacích hodinách). Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že ve školním roce 2000/2001 odpovídala četnost a rozložení hospitační činnosti ředitele podmínkám školy. V letošním školním roce do doby konání inspekce sledoval průběh a kvalitu výchovně vzdělávací činnosti v pěti hodinách (jednalo se o předměty prvouka, přírodověda, matematika a hudební výchova). O hospitacích si vede záznamy a získává dostatečný přehled o vývoji kvality práce pedagogických pracovníků. Při pohospitačních rozbořech ředitel dokázal velmi dobře vystihnout klady a zápory vzdělávacího procesu a zároveň nabídnout základní metodickou pomoc.

V zápisech o jednání pedagogické rady se neobjevují obecné závěry z hospitační činnosti, které by motivovaly pedagogy k využívání aktivních prvků učení ve výuce. Výsledky kontrol jsou projednávány individuálně. Kontrola třídní dokumentace je plánována a pravidelně prováděna v určených termínech. Byly přehlednuty nedostatky v předložených časových tematických plánech českého jazyka ve 4. a 5. ročníku a překračování osnov českého jazyka ve IV. třídě školního roku 2001/2002 a v V. třídě školního roku 2000/2001.

Ředitel si zjišťuje úroveň vědomostí a znalostí z českého jazyka, z matematiky a ze všeobecného přehledu u žáků 5. ročníku prostřednictvím testů Kalibro. Společně s vyučujícími analyzuje výsledky opakovacích a čtvrtletních prověřovacích prací.

Plánování je celkově hodnoceno jako velmi dobré. Organizace je zřetelná a funkční; tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá. Ve vedení a motivování pracovníků jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze. V oblasti kontrolních mechanismů převažují pozitiva, je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání byly celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Interiér školy má velmi pěknou estetickou úroveň.
- Žáci se zapojují do různých soutěží, podílejí se na kulturních vystoupeních.
- Škola umožňuje stravování žáků, školní jídelna není její součástí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Příbram o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 33/00-01/J ze dne 30. října 2000
- Jmenování do funkce ředitele Základní školy Dublovice, okres Příbram vydané Školským úřadem Příbram dne 18. června 1998
- Výkaz o základní škole podle stavu ke dni 30. září 2001
- Rozhodnutí MŠMT ČR o udělení výjimky z počtu žáků čj. 15 556/2001-22 ze dne 18. května 2001
- Koncepční záměry ZŠ Dublovice pro období 1998/2002
- Plán řídicí a kontrolní činnosti - 2001/2002
- Plán hospitační činnosti - 2001/2002, Organizace školního roku 2001/2002
- Rámcový plán akcí ZŠ Dublovice ve školním roce 2001/2002, Měsíční plán akcí
- Přehled školních a mimoškolních aktivit ve školním roce 2000/2001
- Rozvrh hodin, rozvrh zájmových kroužků
- Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků
- Přehled o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 1998/1999, 1999/2000 a 2000/2001
- Třídní knihy 1. - 5. ročníku ze školního roku 2000/2001 a 2001/2002
- Třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. - 5. ročníku

- Řád školy
- Záписy z pedagogických rad
- Hospitační záznamy ředitele školy
- Žákovské knížky, sešity žáků 1. - 5. ročníku
- Přehled o pedagogické a odborné způsobilosti pedagogických pracovníků školy vydaný ředitelem ZŠ Dublovice, okres Příbram, čj. 164/01 ze dne 19. října 2001
- Časové tematické plány učiva českého jazyka a matematiky pro I. - V. třídu
- Individuální vzdělávací plány pro integrované žáky
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001
- Podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Škola poskytuje příjemné a podnětné prostředí pro výchovně vzdělávací činnost; panuje v ní příznivé pracovní klima.

V oblasti plánování výuky byly rezervy. Personální podmínky výuky českého jazyka a matematiky byly z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti hodnoceny jako průměrné; tři vyučující ze šesti měli odbornou a pedagogickou způsobilost. Základní psychohygienické podmínky byly ve sledovaných hodinách dodržovány. Materiální vybavení pro výuku bylo na standardní úrovni; k zefektivnění vyučování nebyla využívána didaktická technika. Podmínky zhlédnuté výuky byly celkově hodnoceny jako průměrné. Oblast organizace, metod a forem práce měla celkově průměrnou úroveň. Převládá frontální způsob výuky nad činnostním pojetím vyučovacího procesu. Motivace a hodnocení byly velmi dobré, interakce a komunikace byly v českém jazyce celkově velmi dobré, v matematice byly hodnoceny jako průměrné.

Průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech český jazyk a matematika byl celkově hodnocen stupněm průměrný.

Koncepční záměry školy byly zpracovány a jsou postupně realizovány. V systému plánování byly dílčí rezervy; oblast byla hodnocena stupněm velmi dobrý.

Organizace je zřetelná a funkční, byla hodnocena jako velmi dobrá.

Řízení velmi dobře zajišťuje běžný provoz školy i nadstandardní aktivity, rezervy jsou v motivování pracovníků k modernizaci metod a forem výuky. V oblasti vedení a motivování pracovníků byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Kontrolní činnost je plánována, vysoká je frekvence hospitační činnosti. Dílčí nedostatky byly zaznamenány v překračování osnov v předmětu český jazyk. Oblast kontrolních mechanismů byla hodnocena stupněm velmi dobrý.

Podmínky vzdělávání byly celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslava Březinová
Člen týmu	Mgr. Petr Jiroš

V Berouně dne 24. října 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. říjen 2001

Razítko

Ředitel školy

Mgr. Petr Fejt

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň

Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
----------------	--	---

Příslušný orgán státní správy	2001-11-27	022 288/01-5067
Zřizovatel	2001-11-27	022 289/01-5067

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.